

ner ikke at sige det, det er naturligvis en Selvfølge. — Nu bliver den indstillet med en fort Streg ved Siden, og faar et Par hundrede Daler mindre i Tilskud. Dersom disse Skoler, som ere kaldte Højskoler, gaa ind under den Art Skoler, — jeg har før sagt, at andre Skoler, som have et andet Formaal, bør have et vist Tilsyn, — for gjennem Regjeringen at vinde timelig Binding ved Folkerepresentationens Bevillinger, blive de efter min Mening ikke Højskoler, men Lavskoler, thi der bliver Tilbagegang for deres Frihed, og hele deres Virksomhed vil blive hæmmet. Havde man endda taget Provsterne, jeg har aldrig hørt, at nogen Provst, undtagen Provsten paa Mors, har søgt at faae virkelig Indflydelse paa disse Skoler og ladet de 50 Provster med de 50 forskjellige Bisk, de kunne have paa Sagen, gaa hen i Skolerne, vare Meningerne dog gaæde mere paa Kryds og tværs, og havde ikke fremtalbt den Ensformighed som dette Tilsyn. Nu kan man sige, at man har en Stenstrup, men en anden Gang kan man faae en Mand, der er haard som Sten, og som kan trykke disse Forhold ned, det veed man ikke. Det har forbausset mig at høre den ærede Minister sige, at kun een Skole har sagt Nei, medens de andre have været søjelige og sagt: Kom snart igjen og være en os venlig Gæst. Jeg har staaet paa, at Højskolerne ikke alene skulde have det lille Beløb, som hidtil har været bevilget, men jeg har tænkt mig, det var billigt, at de fik Mere, fordi det under lidt knebne Forhold kunde hjælpe dem til at holde en Hjælperer, som kunde være til Gavn for adskillige Undervisningsfag paa Højskolen. Det var hans Standpunkt dengang. Det ærede Medlem foranledigede derigjennem, at Sagen mellem 2den og 3die Behandling kom til fornyet Overveelse i Udvalget, og man ansaa det da for nødvendigt, ikke blot at blive staaende ved en saadan Tilkenning i Salen, men gjennem et Udbringningsforslag paa Finantsloven at bevirke, at Uddelingen til Højskolerne ikke blev belejret med en saadan reisende Inspektør, og det ærede Medlem motiverede da det Forslag, som herom var stillet til 3die Behandling, ganske kort; det kan jeg gjerne sjeie til, thi det er et Resumé af det ærede Medlems hele Opfattelse. Han sagde: „Det er altsaa ikke for at sanktionere den efter Flertallets Formening uden Bemyndigelse gjorte Brug af de 2,000 Kr., at man stiller dette Forslag; men man stiller det for at faae Thingets Botum for, at den Opfattelse haade med Hensyn til Fortiden og Fremtiden er rigtig, at der ikke af dette Beløb kan anvendes Noget til Ministerens Tilsynsmænd. Ministeren ønsker at kjende det og det, inden Pengene uddeles, og det kan være meget fornuftigt“ — det kan være meget fornuftigt, siger det ærede Medlem —; „men Bevillingsmyndigheden har i mange Aar ladet Sagen gaa og har aldrig forlangt, at Ministeren skulde have andet Kjendskab end enhver anden almindelig Borger,

og han vil jo let kunne faae Mere ved de Efterretninger, han faar gjennem Andragender, Meddelelser og Dørlige om hvem, der ønsker Understøttelse. Vi ere altsaa fuldstændig tilfredse, naar Ministeren handler efter sit Skjøn i Overensstemmelse med de Regler, der ere givne. Man forlanger ikke af den høitærede Minister noget større Ansvar, end man tidligere har forlangt, og altsaa forlanger man heller ikke noget særligt nyt Kjendskab til disse Forhold for at anvende dette Beløb. Ja, hvis det specielt var Ministerens Penge, kunde jeg godt forstaa, at han personlig vilde kjende Forholdene; men naar Pengene ere bevilgede af Rigsdagen under de og de Forudsætninger, og naar vi ere tilfredse, maa det være tilstrækkeligt. Jeg skal ikke gaa dybere ind paa en Forhandling om Tilsynsmaaden, da det Spørgsmaal blev behandlet ved 2den Behandling; men jeg henstiller nu til Thinget, hvorvidt det deler Flertallets Opfattelse om, at Folkehøjskolerne skulde stilles uden en saadan Snor om Venet. Der har i Udvalget været Tale om, hvorvidt man, navnlig ligeoverfor nogle Udtalelser fra Ministeren, skulde fri Højskolerne for et Tilskud, som kunde give dem Karakteren af en Slags Stats-skole, af offentlige under Statens Kontrol staaende Skoler, men efter Overveelse mellem Flertallets Medlemmer har man fundet, at det maatte vilde være lidt for pludseligt at gaa dertil.“ Man fandt altsaa, at det var for pludseligt at tage det hele bort for at befri disse Skoler for en Fristelse; men nu har man fordoblet Tilskudet — mon for derved at forsøge Fristelsen? I Henhold til den bestemte Motivering stillede altsaa Udvalgets Flertal med det ærede Medlem som Drdsfører et Forslag til forandret Affattelse af Posten, saa at Kontoens Text kom til at lyde saaledes: „Til Fordeling mellem Folkehøjskoler“; idet man derved mente at sikre sig ved denne udtømmende Betegnelse, at der ikke kunde være Tale om en Anvendelse af denne Konto til Andet end til en Fordeling mellem Højskolerne. Det var dengang, nu er Forholdet forandret. Det ærede Medlem, som er Drdsfører, har sidste Gang Sagen var for og igjen idag holdt et længere Foredrag, i hvilket han har udtalt sig om det Gavnlige, Dørlige og Nødvendige i, at Ministeren havde en Mand, der kunde lønnes med netop 2,000 Kr., men som rigtignok nødvendig skulde have Mere — jeg tror, at det ærede Medlem sagde, at han skulde nødvendig have mere end 2,000 Kr., men om det var 3,000, kommer det vel ikke an derpaa — og som skulde hjælpe Ministeren, være en Bistand for Ministeren ved Fordelingen af Beløbet. Nu veed jeg ganske vist, at det ærede Medlem desuden som Drdsfører for sine nærmeste Meningsfæller stiller et Forslag om, at af disse Penge maa ikke anvendes Noget til Tilsyn; men jeg maa ærlig tilstaa, at i mine Øren er det, som det ærede Medlem ved sit Foredrag gav Ministeren Bemyndigelse